

Sam Drukker heeft voor de vijfde keer een solotentoonstelling bij Galerie Jan Reinder Adema in Damwâld. Telkens weer een gebeurtenis, want de schilder exposeert doorgaans in musea van naam, zoals het Drents Museum, Museum Jan en – volgend jaar – Museum More. Maar voor Damwâld heeft hij een zwak. Een gesprek met de kunstenaar in zijn Amsterdamse atelier.

DIRK VAN GINKEL

Het atelier is overvol. Vanaf de wanden staren vele zelfportretten de bezoeker nogal indringend aan. Er staan vier ezels in de ruimte met daarop grote schilderijen in verschillende stadia van voltooiing. Tegen de muren rusten de werken rijen dik.

En op de werktafel, die dienst doet als palet, liggen grote klodders ingedroogde verf, tubes met en vooral zonder dop en kwasten die wel een schoonmaakbeurtje kunnen gebruiken. Het koffiekamertje barst uit zijn voegen door ettelijke honderden kunstboeken: op kastplanken, op de grond en in wankele stapels op stoelen.

Het eerste het beste boek dat in het oog springt gaat over Wout Muller, de schilder die als Noordelijke Realist bekendheid verwierf met enorme bolronde bilpartijen. Muller was docent op Academie Minerva, waar Sam Drukker (Goes, 1957) zijn opleiding volgde. Het is een zootje in het atelier, maar wel een zootje waar een gedachte achter zit.

TRANSPARANTIE

„Vergankelijkheid en schoonheid liggen wat mij betreft dicht bij elkaar.” Om zijn uitspraak te illustreren wijst Drukker op stapels gekreukelde doeken onder een tafel en haalt hij houtplaten met verfresten te voorschijn. Die panelen, waarop huisschilders hun kwasten achteloos hebben leeg gestreken, haalt hij uit containers met bouwafval. Zo heeft hij alvast een mooi beginnetje waarop hij door kan werken.

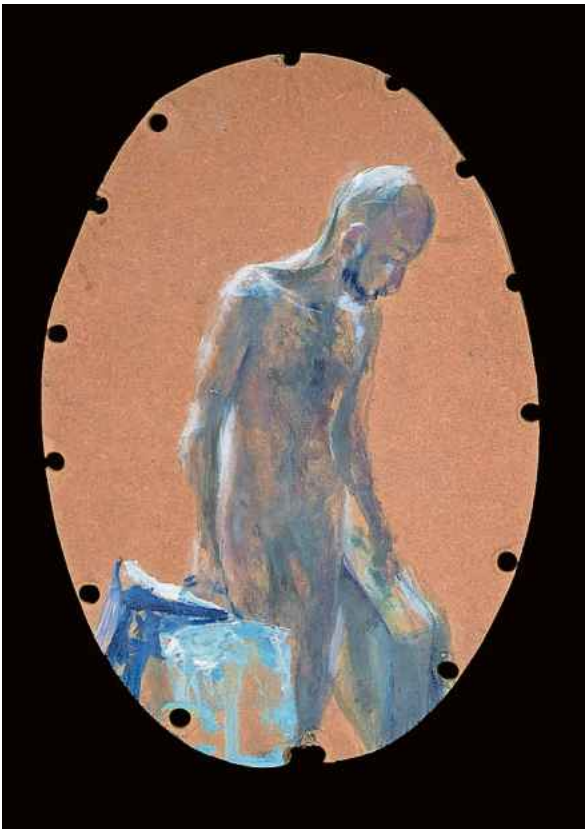
En de doeken, vol met kreukels, vouwen en verkleuringen, zijn afkomstig van onder andere afgedankte zonweringen en parasols. Drukker doet er alles aan om de geschiedenis van zijn basismateriaal zichtbaar te houden in zijn schilderijen. „Al die butsen en verkleuringen laat ik gewoon zitten, ik maak ze onderdeel van de compositie, anders is het niet meer dan een grap.”

Op een groot schilderij uit de serie *De ontheemden* – een magere naakte man die een koffer en fel gekleurde plastic zakken met zich meezeult – zie je hoe de verticale donkere verkleuring aan de linkerzijde van het doek het geheel meer diepte geeft en de suggestie versterkt dat de man al een hele reis achter de rug heeft.

Opvallend is dat Drukker de ondergrond altijd in het zicht houdt doordat hij transparant werkt, het is bijna aquarelleren in olie- verf wat hij doet.

„Ik ben als aquarellist opgeleid, dus transparantie hoort bij mij. En ik houd van geschiedenis: een doek of paneel dat al een heel leven achter de rug heeft, vind ik enorm inspirerend. Een hagelwit nieuw gekocht stuk linnen is mij een gruwel en heb ik al tientallen jaren niet meer gekocht.”

In galerie Jan Reinder Adema laat Drukker niet zulke grote werken zien. Dat past ook niet bij de filosofie van Adema die vindt dat goede kunst ook voor liefhebbers met een

Uit de serie *Ontheemden*.

bescheiden beurs bereikbaar moet zijn en daarom vooral klein werk en grafiek exposeert. Een sympathiek uitgangspunt, vindt Drukker, vandaar dat hij regelmatig in Damwâld te zien is geweest.

Van Drukker toont Adema drie olieverfjes op paneel: een uit de serie *De ontheemden*, een portret van een meisje en een kleurige schelp naar Rembrandt, het enige stilleven dat de oude meester ooit geëst heeft. Daarnaast zijn op de expositie vooral tekeningen te zien en die zijn wel op een maagdelijk-witte ondergrond gemaakt.

MENS-ZIJN

Als je naar die tekeningen kijkt, denk je al snel aan Rembrandt, die immers – net als Drukker – ook veel werk gemaakt heeft in de techniek van gewassen inkt: Oost-Indische inkt vermengd met water.

Een kleurige schelp naar Rembrandt.

De kwetsbaarheid van Sam Drukker

Sam Drukker heeft voor de vijfde keer een solotentoonstelling bij Galerie Jan Reinder Adema in Damwâld.

FOTO: DIRK VAN GINKEL

„Van Rembrandt heb ik vele decimeters boeken in de kast staan”, zegt Drukker. „Hij is heel belangrijk voor mijn werk. Zijn leven lang heeft hij in zijn kunst geprobeerd de kwetsbaarheid van het mens-zijn te benadrukken en ik doe eigenlijk niets anders.” „In series als *De ontheemden* en *De verdrijving uit het paradijs* is dat duidelijk aan de hand, maar ook in mijn tekeningen naar model is het telkens de ondertoon. Vandaar ook het vele naakt in mijn werk. Ik houd van het menselijk lichaam en de sensualiteit ervan, zeker, maar het gaat me vooral om die kwetsbaarheid. Daarin ben ik anders dan Wout Muller, denk ik. Hij is een geweldig goede kunstenaar, maar wel iemand met een exclusieve focus op het lichaam. Ik wil meer.”

“**VERGANKELIJKHEID
EN SCHOONHEID LIGGEN
WAT MIJ BETREFT
DICHT BIJ ELKAAR**”

Drukker tekent graag met inkt. Inkt kun je niet uitgummen en vraagt dus meer precisie van de kunstenaar. „Het is – daar heb je dat begrip weer – een heel kwetsbare manier van werken, want je kunt fouten niet verdoezelen, zoals je met potlood en verf wel kan. Ik zet mezelf in die tekeningen het mes op de keel.” „In één lijn probeer ik zoveel mogelijk van een model te vangen: van de schouder naar de zij, de heup, de knie... Maar ik wil meteen ook hun eigenheid vastleggen. Dit werk vereist een uiterste aan concentratie. Met gewassen inkt breng ik accenten aan die het beeld nog meer diepte en karakter geven.” „Als het in een keer lukt, ben ik heel blij en als het niet lukt, maak ik er een lijn bij. Dat is

Modeltekening.

De verdrijving uit het paradijs.

goed te zien in de tekening *De verdrijving uit het paradijs*. Die extra lijn is tegen mijn eigen principes, maar soms levert het door zijn imperfectie een beeld op dat nog veel interessanter is. Een cadeautje als het fout gaat.” „En je moet niet bang zijn om dat te laten zien: schoonheid die ontstaat doordat je er een zootje van maakt. Ach, ik houd zoveel van mijn tekeningen. Mooi dat die nu weer eens in Friesland te zien zijn.”

Expositie Sam Drukker. Galerie Jan Reinder Adema, Haadwei 43, Damwâld, vr/za 13.30- 17 u en op afspraak. t/m 4 okt.